

B. Vermeulen & A. Declercq
Katholieke Universiteit Leuven, LUCAS

SITUERING

- Vlaamse Ouderen Zorg Studie (VoZs): longitudinaal onderzoek naar zorgtrajecten bij kwetsbare ouderen die thuiszorg gebruiken
- In opdracht van Vlaamse Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
- Belang kwaliteitszorg geëxpliciteerd in decreet 2003 betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen

Hoe tevreden zijn ouderen en mantelzorgers over de formele en informele zorgen in het dagelijks leven?

ONDERZOEKSDSIGN

Steekproef

Kwetsbare ouderen die professionele thuiszorg gebruiken: 487 ouderen en 320 van hun centrale mantelzorgers → koppeling informatie ouderen en mantelzorgers

Respondenten

Screening door thuiszorgorganisaties

Selectiecriteria ouderen:

- Voldoende het Nederlands beheersen
- In 1 van de 8 geselecteerde regio's verblijven
- Ouder zijn dan 64 jaar
- Minstens psychisch onwelbevinden of geheugenproblemen ervaren
- Thuiszorg gebruiken

Bevraging positief geselecteerde ouderen:

- Gestandaardiseerde vragenlijst
- face-to-face bevraging ouderen door vrijwillige peer-interviewers
 - schriftelijk invullen door mantelzorgers

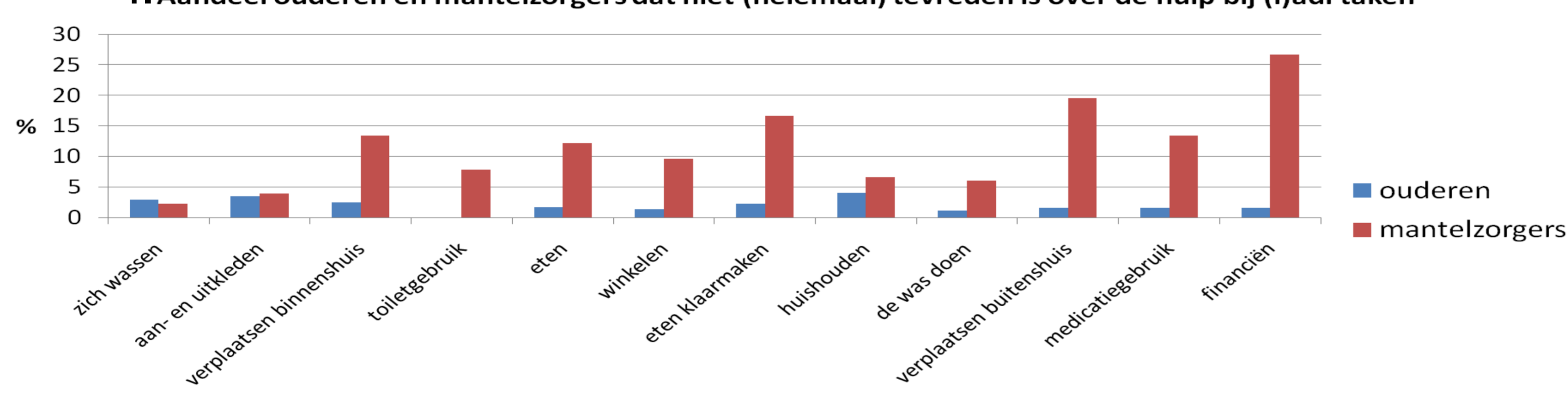
Instrumenten

- Tevredenheid op een vijfpuntenschaal (helemaal niet tevreden – helemaal tevreden) Voor 12 (Instrumentele) Activiteiten van het Dagelijks Leven
- Experience of Caregiving Inventory (Szmukler et al, 1995): positieve en negatieve zorgervaringen bij de mantelzorgers
- Kwaliteit Huidige Relatie (Spruytte et al, 2000): inschatting van de kwaliteit van de onderlinge relatie door ouderen en mantelzorgers afzonderlijk

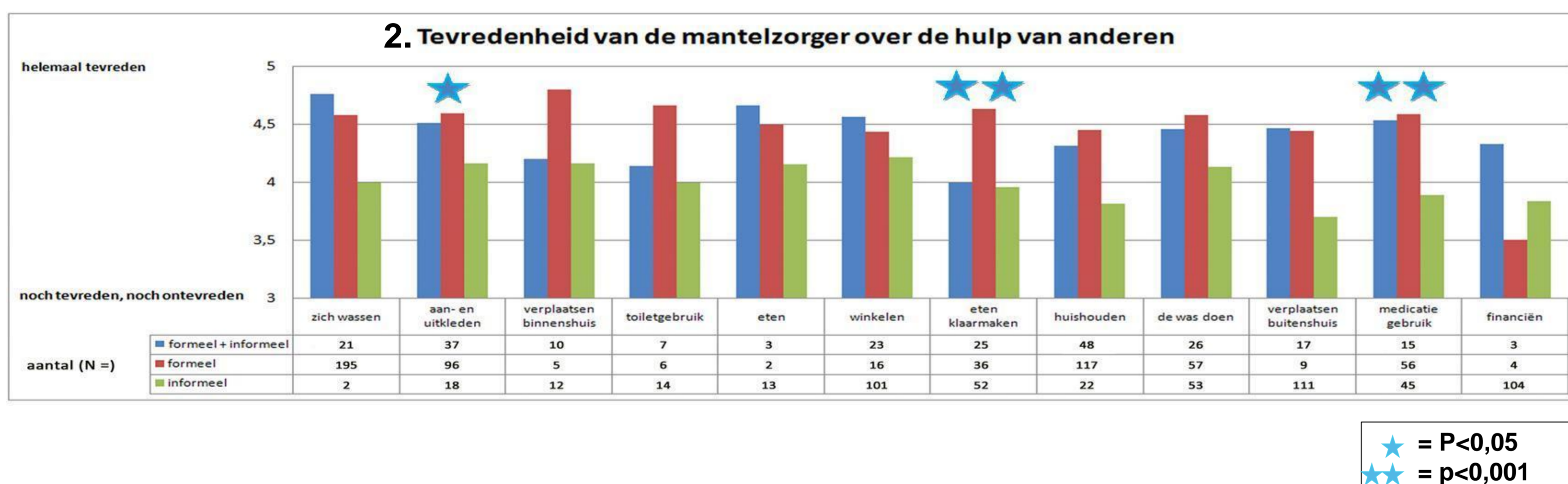

FIGUREN

1. Aandeel ouderen en mantelzorgers dat niet (helemaal) tevreden is over de hulp bij (i)adl taken

2. Tevredenheid van de mantelzorgers over de hulp van anderen

3. Correlatie tussen gemiddelde zorgtevredenheid en zorgervaringen bij de mantelzorgers

	moeilijk gedrag	negatieve symptomen	stigma	problemen met zorgverlening	effect op familie	need to backup	afhankelijkheid	verlies	positieve persoonlijke ervaringen	goede aspecten van de relatie
r Pearson's	-0,17	-0,16	-0,1	-0,11	-0,15	-0,17	-0,22	-0,2	0,01	0,04
p-waarde	0,0078	0,009	0,13	0,12	0,022	0,011	0,0006	0,0017	0,83	0,51

RESULTATEN

1. Tevredenheid over ontvangen zorgen bij (I)ADL

- Ouderen zijn (zeer) tevreden, mantelzorgers zijn kritischer
- Verschil tussen ouderen en mantelzorgers is groot!

2. Zorgtevredenheid van mantelzorgers over formele en informele hulp

- Mantelzorgers zijn meer tevreden over formele hulp dan over informele hulp van anderen bij het:

- aan- en uitkleden
- eten klaarmaken
- medicatiegebruik

3. Zorgtevredenheid en zorgervaringen bij mantelzorgers

- Hoe lager de gemiddelde zorgtevredenheid bij de mantelzorgers, hoe sterker de ervaring van:

- moeilijk gedrag van de oudere
- negatieve symptomen bij de oudere
- effecten op de eigen familie
- de nood om de oudere te ondersteunen
- het gevoel van afhankelijkheid
- verlies

- Hoe lager de gemiddelde zorgtevredenheid, hoe slechter de mantelzorgers de kwaliteit van de huidige relatie met de oudere inschat

AANBEVELINGEN

- Voor het werkveld:** Zorgtevredenheid tussen ouderen, mantelzorgers en zorgverleners bespreekbaar maken
- Voor de overheid:** Aandacht voor tevredenheid van de mantelzorgers over hulp voor de oudere
- Zorgtevredenheid van de mantelzorgers meer als uitkomst bekijken
- Aandacht voor afstemmen van verschillende informele hulpverleners

BESLUIT

De tevredenheid van de mantelzorgers over de zorgen voor de oudere is een uitkomst die meer aandacht vereist. Dit is belangrijk om de mantelzorg vol te houden.

MEER WETEN?

Prof. dr. Anja Declercq
Bram Vermeulen

Kapucijnenvoer 39
3000 Leuven

016/ 33 69 10

anja.declercq@med.kuleuven.be
bram.vermeulen@med.kuleuven.be

